

РОЗДІЛ 9. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КУЛЬТУРНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗЕЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

THE INFLUENCE OF THE INNOVATIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT FOR THE PROCESS OF TRAINING FUTURE SPECIALISTS FOR CULTURAL AND ECONOMIC INDUSTRIES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF UKRAINE IN THE PERIOD OF DISTANCE LEARNING

У статті окреслено проблеми професійного становлення майбутніх фахівців в умовах інноваційного освітнього середовища. Охарактеризовано інноваційні форми та методи навчання, а також шляхи впровадження в освітній процес інтерактивних технологій, що сприяють якісній підготовці у ЗВО конкурентоздатних на ринку праці фахівців культурної та економічної галузей.

З'ясовано, що інноваційне освітнє середовище – це система педагогічних умов особистісного та професійного розвитку особистості, яка включає територію, в межах якої діють правила інноваційної діяльності, новітні ідеї, оригінальні педагогічні технології, що застосовуються у професійній підготовці майбутніх працівників культури, а також економістів, сприяють удосконаленню їхньої фахової компетентності.

Доведено, що інноваційні технології в освітньому процесі сьогодні відіграють надзвичайно вагомую роль, передусім тому, що стосуються змісту навчального матеріалу, технічних засобів, педагогічних методів і технологій. Крім того, вони є незамінними під час здійснення дистанційного навчання, наприклад, у період карантину, спричиненого пандемією COVID-19.

Упровадження інноваційних технологій в освітній процес, зокрема у ході дистанційного навчання, сприяє підвищенню ефективності освіти, а як наслідок, якіснішій підготовці майбутніх фахівців.

Сучасний стан розвитку освіти в Україні ставить перед педагогами надважливе завдання – формування у студентів уміння використовувати різноманітні інформаційно-комунікаційні технології, мультимедійні ресурси, що використовуються насамперед для обробки, передачі й систематизації інформації, створення баз даних, презентації результатів освітньої діяльності.

Ключові слова: *інноваційне освітнє середовище, професійна підготовка, професійне становлення, компетентні фахівці, освіт-*

ній процес, інтерактивні методи навчання, інноваційні форми, інновації в освіті, дистанційне навчання.

The article outlines the problems of professional development of future professionals in an innovative educational environment. Innovative forms and methods of teaching are characterized, as well as ways of introducing interactive technologies into the educational process, which contribute to the high-quality training of cultural and economic specialists in the labor market.

It was found that the innovative educational environment is a system of pedagogical conditions of personal and professional development of the individual, which includes the territory within which the rules of innovation work, the latest ideas, original pedagogical technologies used in training future cultural workers and economists, contribute to the improvement of their professional competence.

It is proved that innovative technologies in the educational process today play an extremely important role, primarily because of the content of educational material, technical means, pedagogical methods and technologies. In addition, they are indispensable during distance learning, for example, during the quarantine period caused by the COVID-19 pandemic.

The introduction of innovative technologies in the educational process, in particular during distance learning, helps to increase the efficiency of education, and as a result – better training of future professionals.

The current state of education in Ukraine poses an important task for teachers – the formation of students' ability to use a variety of information and communication technologies, multimedia resources used primarily for processing, transmission and systematization of information, creating databases, presenting educational results.

Key words: *innovative educational environment, professional training, professional development, competent specialists, educational process, interactive teaching methods, innovative forms, innovations in education, distance learning.*

УДК 378.147:37.018.43:004
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/26.39>

Біланіч Г.П.,

канд. іст. наук,
доцент кафедри мистецьких дисциплін
КЗВО «Ужгородський інститут культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради

Біланіч Л.В.,

канд. екон. наук,
старший викладач кафедри управління,
фінансів та інформаційних технологій
Карпатського університету імені
Августина Волошина

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Процес інтеграції України у світову спільноту супроводжується перетвореннями й у сфері освіти. Україна нині потребує фахівців, конкурентоспроможних на ринку праці, компетентних у своїх галузях. Одним із напрямів модернізації системи вищої освіти є впровадження в освітній

процес інноваційних технологій, адже тільки інноваційна за своєю сутністю освіта може виховати людину, яка живе за сучасними інноваційними законами, є всебічно розвинутою, самостійною, самодостатньою особистістю.

Сучасні вимоги суспільства щодо суттєвого вдосконалення професійної підготовки випускників

закладів вищої освіти як високопрофесійних фахівців, здатних до ефективної діяльності, зумовлюють появу нових підходів, форм і методів здійснення процесу їх підготовки, зокрема стрімко відбувається процес інформатизації освіти, використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій. У зв'язку з цим особливо важливим є інноваційне освітнє середовище, від розвитку якого значною мірою залежить рівень фахової підготовки майбутнього фахівця, його професіоналізм, готовність творчо працювати, самовдосконалюватися.

Актуальність нашої роботи зумовлена необхідністю підвищення ефективності та результативності впровадження в освітній процес ЗВО інформаційно-комунікаційних технологій, що є суттєвою передумовою у підготовці компетентних фахівців економічних та культурологічних дисциплін, здатних до подальшого активного, доцільного, науково обґрунтованого застосування набутих знань у майбутній професійній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблеми й тенденції функціонування інформаційного розвитку освіти розглядалися І. Вакарчуком, Л. Ващенко, І. Гавришом, В. Євдокимовим, О. Коваленко, В. Кременем, О. Локшиною, В. Луговим, Т. Лукіною, О. Ляшенко, В. Мадзігон, С. Ніколаєнком, О. Овчаруком, В. Олійником, П. Полянським та ін.

Концепт освітнього середовища, середовищного підходу досліджували Г. Васильєв, Н. Гладченкова, Ю. Колюткін, Л. Новикова, П. Лернер, М. Лях, М. Соколовський, В. Ясвін та ін. Можливості освітнього середовища щодо розвитку особистості вивчали Н. Гонтаровська, О. Гуменюк, В. Мадзігон, Н. Крилова, А. Каташов, К. Приходченко, В. Степанов та ін., а освітнє середовище навчального закладу як осередок культури – В. Доній, Г. Несен, І. Єрмаков, І. Лустенко. Питанням інноваційного розвитку освітніх систем та інноваційних процесів присвячено роботи І. Беха, Н. Бібік, Л. Ващенко, Л. Даниленко, Д. Пузікова, Г. Щекатунової та ін.

Ефективність освітніх інновацій розглядали науковці В. Беспалько, В. Бухвалов, Б. Горячов, В. Гузєєв, І. Дичківська, І. Лернер, В. Монахов, Т. Назарова, В. Паламарчук, О. Пехота, І. Прокопенко, Г. Селєвко, С. Сисоєва, Д. Чернілевський, М. Чошанов, С. Шаповаленко та ін. Інноваційні педагогічні технології в організації освітнього процесу у закладах вищої освіти представлено в дослідженнях І. Богданової, О. Гохберг, О. Євдокимова, І. Козловської, Н. Копняк, Т. Красильник, С. Сидоренка, В. Химинця та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість досліджень у цьому напрямі, дотепер відсутні єдині підходи як до визначення поняття «освітня інновація», так і до класифікації інновацій загалом, орієнтованих на освітні цілі, що мають

певні специфічні особливості та риси. Зокрема, до початку пандемії COVID-19 рівень інформаційної грамотності викладачів ЗВО дозволяв їм достатньою мірою здійснювати свої професійні обов'язки, однак у ситуації, що склалася в умовах пандемії, з'ясувалося, що цього рівня не досить для здійснення дистанційного навчання і підтримання цифрової комунікації зі студентами.

Зважаючи на це, **мета нашої статті** – розкрити специфіку інтерактивного навчання у закладах вищої освіти у процесі підготовки майбутніх фахівців культурної та економічної галузей; охарактеризувати інноваційні форми і методи навчання та їх вплив на якість освіти у процесі її інтеграції з наукою, виробництвом, наближенням до майбутньої професійної діяльності; розглянути можливості використання інтерактивних методів навчання у ході дистанційної форми навчання студентів.

Виклад основного матеріалу. Головним завданням закладів вищої освіти (ЗВО) на сучасному етапі передусім є підготовка фахівця, здатного нестандартно мислити, гнучко і своєчасно реагувати на зміни, що відбуваються. Ключову роль при цьому відіграють інноваційні технології, які навчають сучасних студентів активних способів отримання нових знань, стимулюючи їхні творчі здібності; дають можливість опанувати більш високий рівень особистої соціальної активності; створюють такі умови в навчанні, за яких здобувачі освіти не можуть не навчитися нового; допомагають наблизити навчання до практики повсякденного життя, формують не тільки знання, вміння та навички з предметів, а й активну життєву позицію.

Вимога переходу до інноваційної освіти зумовлена викликами сьогодення, особливо в контексті інтеграції вітчизняної освітньої галузі до європейського та світового освітнього простору, внаслідок чого перед ЗВО стоїть завдання постійного підвищення якості освіти, модернізації її змісту, розробки й упровадження освітніх інновацій та інформаційних технологій, створення умов для підготовки фахівця, здатного «до ефективного виконання завдань інноваційного характеру».

Традиційні методики навчання поступово втрачають свою ефективність, поступаючись сучасним – інноваційним – технологіям, в яких закладено величезні можливості для підготовки компетентних і мобільних студентів, здатних успішно функціонувати в різних соціально-професійних спільнотах [1]. Під інноваціями розуміється використання нововведень у вигляді нових технологій, видів продукції і послуг, організаційно-технічних і соціально-економічних рішень виробничого, фінансового, комерційного, адміністративного або іншого характеру [2, с. 10].

В умовах модернізації вищої освіти, орієнтованої на європейську інтеграцію, реалізацію завдань Національної доктрини розвитку освіти,

конкретизацію державного освітнього стандарту, особливої актуальності набуває проблема професійної підготовки висококваліфікованих фахівців, зокрема майбутніх фахівців культурної та економічної галузей.

Упродовж останнього десятиріччя в Україні відбувається перехід до цифрової економіки, освіти та суспільства. Це підтверджує прийняття таких нормативно-правових документів, як Положення про електронні освітні ресурси, Положення про дистанційне навчання, Положення про електронний підручник, Положення про Національну освітню електронну платформу, Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства на 2018–2020 роки та ін.

У зв'язку з цим перед сучасними викладачами ЗВО постало нелегке завдання – навчаючись і перебудовуючись залежно від нових вимог часу, навчати і готувати до майбутньої діяльності студентів.

Як відомо, технологічна еволюція системи сучасних ЗВО відбувалася досить повільними темпами, але суттєвим викликом для всіх без винятку стала пандемія коронавірусу. Впродовж одногодвох днів стало зрозуміло, що зміни неминучі. У відповідь на поширення пандемії уряд країни почав вживати заходів та запровадив режим надзвичайної ситуації. У цих умовах МОН України підготувало Наказ «Про організаційні заходи для запобігання поширенню коронавірусу COVID-19» від 16.03.2020 № 406 [10], а заклади освіти всіх рівнів усвідомили, що необхідно діяти.

Таким чином, перед закладами освіти, зокрема і вищої, постало непросте завдання - організувати альтернативний до очного навчання освітній процес, а це, як відомо, вимагало негайного виконання низки завдань:

- формування банку електронних скриньок педагогів, студентів;
- формування банку мобільних номерів, що мало відповідати всім вимогам щодо захисту персональних даних;
- добір системи засобів для здійснення дистанційного навчання;
- перевірка наявного робочого комп'ютерного обладнання викладачів;
- перевірка наявного робочого комп'ютерного обладнання студентів;
- створення розкладу-графіка онлайн-занять;
- добір форми контролю виконання студентами завдань;
- добір інструментів для оцінювання навчальних досягнень студентів;
- пошук якісного цифрового освітнього контенту;
- термінове навчання педагогів використання цифрових засобів для здійснення дистанційного навчання [11].

Зклади загальної середньої та вищої освіти в усіх областях України швидко обмінювалися ідеями щодо адаптації освітнього процесу до умов, що склалися. Вони, звичайно, відрізнялися за рівнем складності, але мали одну мету – забезпечити безперервне надання основних освітніх послуг і підтримати впевненість здобувачів освіти в належному функціонуванні системи освіти.

Ефективність застосування інноваційних методів навчання для посилення практичної спрямованості навчально-виховного процесу у ЗВО через пандемію COVID-19 насамперед залежить від використання інформаційно-технічних засобів навчання (ІТЗН). Отже, необхідність забезпечення науковості навчання, розвитку пізнавальних інтересів і творчих здібностей студентів, прискорення темпів вивчення нового матеріалу актуалізує проблему оснащення закладів освіти необхідною навчальною технікою і створення освітнього середовища з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) [3].

Якість викладання значною мірою залежить і від рівня підготовки викладача, опанування ним сучасної методики викладання та володіння мультимедійними технологіями навчання. Ефективність засвоєння курсу дисципліни значно підвищується завдяки впровадженню мультимедійних технологій, можливості яких натепер важко переоцінити [8, с. 62].

Не будемо заперечувати думку про те, що традиційна освіта нині здебільшого змістовно не відповідає запитам сучасної молоді людини, зокрема вона втрачає роль інтегративного фактора, яким була ще донедавна, а ще вона не настільки впливова, як сучасні медіаресурси. Як наслідок, виникає необхідність переорієнтації освіти. При цьому необхідно врахувати, що, на відміну від традиційних методів навчання, які оперували фіксованим набором знань та методів для вирішення завдань, сучасній освіті необхідно орієнтуватися на системи і форми знань, які динамічно змінюються та відповідають потребам сучасності.

В умовах ринкової економіки значну роль відіграють знання з економічних дисциплін, без яких неможливо ефективно керувати підприємством. Для кращого засвоєння програмного матеріалу, розвитку самостійного творчого мислення студентів викладач повинен передусім розширювати свої можливості щодо застосування сучасних форм і методів навчання, використовувати розбір виробничих ситуацій, практикувати заняття на виробництві [3].

Одним із сучасних методів підвищення засвоєння знань у комунальному закладі вищої освіти «Ужгородський інститут культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради (далі – УжКІМ) та Карпатському університеті імені Августина Волошина (далі – КаУ) є використання інноваційних

технологій, зокрема і в період дистанційного навчання. Проблема впровадження дистанційних технологій тут постала не випадково. Це насамперед зумовлене особливостями організації дистанційного навчання, яке передбачає відведення значної кількості часу на самостійну роботу студентів.

Таким чином, дистанційна форма навчання нині не лише набуває неабиякої популярності, а й, безперечно, є потребою часу. Для неї характерні такі особливості: індивідуальний режим; домінування самостійної пізнавальної діяльності; створення спеціальних дидактичних матеріалів для самостійної роботи; зміна функцій тренера (організація, керівництво, загальна орієнтація у навчальному матеріалі, консультування, контроль); зміна позиції слухача (ініціативність у режимі роботи над навчальним матеріалом, самостійне планування своєї роботи, відповідальність за виконання намічених планів тощо) [1].

Використання комп'ютерних технологій дає можливість вирішувати такі важливі завдання, як:

- удосконалення навичок самостійної роботи студентів в інформаційних базах даних та Інтернеті;
- використання у навчанні здобутків новітніх інформаційних технологій;
- здійснення контролю завдяки тестуванню, системі запитань і завдань для самоконтролю студента та отримання відповідей на них;
- інтенсифікація освіти, поліпшення засвоєння студентами знань, перетворення процесу навчання на цікавий і змістовний процес;
- підвищення пізнавальної активності студентів завдяки різноманітній відео- та аудіоінформації тощо.

У процесі викладання дисциплін економічного та культурологічного циклу застосовуються різні види інноваційних технологій, як-от:

- особистісно орієнтоване навчання;
- нетрадиційні форми і методи навчання;
- індивідуальний диференційований підхід у навчанні;
- метод розв'язання проблем;
- дослідницько-пошуковий метод;
- метод проєктів;
- інформаційно-комп'ютерні технології [3].

Особливу роль при цьому відіграють і нетрадиційні форми та методи навчання, що використовуються з метою формування пізнавального інтересу студентів: ділові ігри, мозкові атаки та мозкові штурми, конференції, брейн-ринги, КВК, «економічні експедиції», тестові завдання, «доміно», складання та розв'язування різноманітних кросвордів і задач. Такі форми роботи не тільки сприяють підвищенню успішності та якості засвоєних студентами знань, а й перетворюють заняття на цікаве дійство [3].

Таким чином, використання інноваційних технологій у процесі викладання економічних та культурологічних дисциплін дає змогу значно покращити рівень засвоєння студентами матеріалу, підвищити рівень їх знань, а вивчення та застосування спеціального програмного забезпечення є потужним стимулом у навчанні, запорукою формування фахівців нового типу, які забезпечать гідну конкуренцію на сучасному ринку праці, стануть тими, хто створить новий імідж освітнього закладу [5]. Тобто сучасні інформаційні освітні технології руйнують традиційні лінійні зв'язки, замінюючи їх на сучасні, мережеві.

У зв'язку з цим В. Ігнат'єв та Ф. Розанов зауважують, що характерна для інформаційного суспільства заміна «простору місць» на «простір потоків» призводить до зміни соціального сприйняття простору і часу [5, с. 80].

Головними критеріями оцінки ефективності освітніх послуг ЗВО сьогодення мають бути не якість планування та організації навчального процесу, а результати освіти: отримані студентами знання, компетенції та навички, рівень фахової підготовки, інтелігентність, здатність до саморозвитку, самовдосконалення та самоосвіти. У зв'язку з цим в Ужгородському інституті культури і мистецтв та Карпатському університеті імені Августина Волошина створено комфортні умови для пізнавальної діяльності студентів. Зокрема, кожен навчальний кабінет оснащено новою комп'ютерною технікою, що має вихід до Інтернету, функціональними меблями і наочністю, новим дидактичним матеріалом.

Ключову роль у період дистанційного навчання відіграють електронні платформи Zoom та Moodle, які сприяють успішному засвоєнню студентами знань поза аудиторією, перетворюють процес навчання на індивідуалізований та особистісно орієнтований, адже забезпечують розвиток і саморозвиток кожного здобувача освіти, зважаючи на його індивідуальний досвід та здібності, інтереси та ціннісні орієнтації, а також можливості найповніше реалізувати себе.

За допомогою зазначених вище освітніх платформ студентська молодь має можливість не тільки ознайомитися з новим матеріалом, запропонованим викладачем, а й додатковими джерелами інформації, перевірити, чи успішно засвоєний матеріал. Навчання онлайн забезпечує комплексне вивчення економічних та культурологічних дисциплін відповідно до нової навчальної програми. При цьому на платформі пропонуються не розрізнені завдання, а повноцінно укомплектоване заняття (тобто теоретичний і практичний матеріал), яке включає:

- тестові завдання різних рівнів і видів, які допомагають студенту усвідомити основні поняття теми та зв'язки між ними, перевірити розуміння основних питань теми, здійснити самоконтроль,

навчитися розв'язувати найпростіші завдання, що стосуються такої теми;

- відео, яке переривається запитаннями до студентів (це сприяє усвідомленому засвоєнню матеріалу, концентрації уваги, розвитку постійного самоконтролю і самокорекції);

- опорні схеми, що демонструють зв'язки між поняттями теми та дають можливість швидко відтворити все те, про що йдеться у відео, і що необхідно буде для розв'язування завдань;

- завдання на відповідність, сортування, знаходження помилок та введення відповіді, що спрямовані на використання набутих на практиці знань, зокрема й у змінених умовах.

Не секрет, що в процесі навчання економічних та культурологічних дисциплін бажано не тільки засвоїти певний обсяг знань, а й навчитися користуватися ними, тобто сформувати життєві компетентності, потрібні для успішної самореалізації в житті та майбутньому навчанні. Запропоновані завдання, відео та опорні схеми моделюють усі види навчальної діяльності студентів у ЗВО та під час різних випробувань, а тому платформу можна використовувати як ефективний засіб для впровадження змішаного та дистанційного навчання, а також для самоосвіти.

Крім того, нами на практиці було доведено, що платформу доречно використовувати з різною метою на різних етапах навчання:

- перед вивченням нового матеріалу – як випереджувальне навчання;

- у процесі вивчення нового матеріалу – як засіб інтенсифікації навчального процесу;

- під час закріплення навчального матеріалу – для урізноманітнення форм подачі теорії та системи задач;

- у ході підготовки до контрольних чи діагностичних заходів – для відпрацювання необхідних умінь і навичок;

- після вивчення відповідного матеріалу – для повторення та набуття нових компетентностей.

Важливу роль у період дистанційного навчання відіграє і електронна пошта. Завдяки їй оператор сервера надсилає всім учасникам електронне посилання, за яким вони отримують доступ до віртуальної лекції. Учасники «йдуть» за цим посиланням, а оператор надає їм доступ до заняття з віртуальної «приймальні», маючи можливість заблокувати доступ для неавторизованих осіб.

Згідно з Положенням про дистанційне навчання контрольні заходи є обов'язковим складником освітнього процесу за дистанційною формою навчання та можуть здійснюватися відповідно до рішення навчального закладу дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференцзв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно. При цьому передбачено

вхідний, проміжний (тематичний, модульний), підсумковий та інші визначені закладом освіти види контролю знань [9].

Наше завдання як викладачів економічних та суспільних наук – допомогти студентові в організації процесу діяльності, забезпечити його ресурсами, стимулювати до самостійних пошуків та аналізу власної діяльності; забезпечити формування знань та навичок для аналізу економічних подій у суспільстві для розуміння реалій навколишнього світу; сприяти розвитку творчого мислення та набуттю навичок критичного мислення, аналізу й об'єктивної оцінки економічної ситуації, прийняття самостійних рішень.

У зв'язку з цим на заняттях з економічних та культурологічних дисциплін застосовуються інноваційні педагогічні технології, що створюють сприятливі умови формування для всебічно розвинутої особистості. Студенти забезпечені відеозаписами лекцій та семінарів (тобто можуть звернутися до них у будь-який зручний для себе час), практичними завданнями та методичними рекомендаціями; мають доступ до електронної бібліотеки, викладачі постійно взаємодіють зі студентами через електронну пошту, Skype, телефон.

Отже, дистанційна форма навчання є гнучкою та доступною для всіх. Дистанційне навчання дає змогу навчатися кожному, хто має бажання, а сучасні технології допомагають вибирати те, що цікаво, використовувати найновішу інформацію, роблячи таким чином наше життя кращим та мобільнішим [4].

Висновки. Підсумовуючи викладене вище, зазначимо, що інноваційне освітнє середовище професійного становлення майбутніх економістів та працівників культури – це система, що не лише забезпечує умови для розвитку особистості фахівця, реалізацію його творчого потенціалу, вдосконалення фахових компетентностей, а також демонструє єдність і взаємозв'язок його структурних компонентів.

Інноваційні технології позитивно впливають на освітній процес передусім тому, що змінюють традиційну схему передачі знань і методи навчання. Водночас упровадження зазначених технологій у систему освіти в умовах становлення інформаційного суспільства ґрунтується на застосуванні інформаційних технологій і телекомунікацій, спеціального устаткування, програмних і апаратних засобів, систем обробки інформації тощо. Також варто зауважити, що інноваційні форми і методи навчання у ЗВО дають змогу змінити роль викладача: він тепер є не тільки носієм знань, а й наставником, який ініціює творчі пошуки студентів. Зокрема, в умовах дистанційного навчання, що стало «рятівною паличкою» в умовах, спричинених пандемією COVID-19, стало зрозуміло, що лише досвідчені, наполегливі та творчі педагоги,

які постійно генерують цікаві ідеї й новаторські починання, зможуть досягти успіхів у підготовці конкурентоздатного на ринку праці фахівця.

Під час викладання економічних та культурологічних дисциплін в Ужгородському інституті культури і мистецтв та Карпатському університеті імені Августина Волошина реалізовано сучасні методи та технології, які дали змогу забезпечити ефективний процес дистанційного навчання та контролю знань студентів, наприклад, використання мобільного додатка, реалізуючи таким чином технологію мобільного навчання. На нашу думку, саме мобільне навчання робить процес здобуття знань більш привабливим, демократичним, комфортним, а також стимулює студентів до самоосвіти.

Упровадження інноваційних технологій в освітній процес ЗВО сприяє набуттю як студентами, так і викладачами нових професійних якостей та підвищення кваліфікаційного рівня, стилю мислення, гнучкості уяви, креативності, самостійності, здатності працювати в команді. У цьому контексті інноваційне освітнє середовище виступає результативним чинником життєтворчості випускника нової генерації.

Отже, інновації – це основний інструментарій покращення якості освіти, а застосування інноваційних технологій на лекціях, під час дистанційного навчання активізує учасників освітнього процесу до активної освітньої діяльності.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Анисимов А.М. Робота в системі дистанційного обучения Moodle : учебное пособие. Харьков : ХНАГХ, 2009. 285 с.
2. Биков В.Ю. Хмарні технології, ІКТ-аутсорсинг і нові функції ІКТ підрозділів освітніх і наукових установ. *Інформаційні технології в освіті*. 2011. № 10. С. 8–23.
3. Aspin D., Chapman J. Values Education and Lifelong Learning: Principles, Policies, Programmes. Dordrecht : Springer, 2007. 446 p.
4. Дистанційне навчання. Державний університет телекомунікацій: вебсайт. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/632-distanciynе-navchannya-navchalno-naukoviy-institut-zaochnogota-distanciynogo-navchannya> (дата звернення: 30.05.20).
5. Игнатьев В.И., Розанов Ф.И. Образование в информационную эпоху. *Философия образования*. 2009. № 1. С. 76–86.
6. Ковальчук Р.Л. Законодавче регулювання якості вищої освіти в Україні: стан та перспективи розвитку. *Науковий вісник Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича* : зб. наук. праць. Чернівці : Рута, ЧНУ, 2010. Вип. 550. С. 10–14.
7. Кухаренко В.М., Рибалко О.В., Сиротенко Н.Г. Дистанційне навчання: умови застосування. Дистанційний курс : навчальний посібник / За ред. В.М. Кухаренка. Харків : НТУ «ХП», «Тарсінг». 2002. 320 с.
8. Палій В. Проведення лекцій на основі мультимедійних технологій. *Фахова передвища освіта*. Київ, 2019. № 1(48). С. 62–63.
9. Наказ МОН України «Положення про дистанційне навчання» від 25.04.13 № 466. URL: http://osvita.ua/legislation/Dist_osv/2999/print (дата звернення: 10.06.20).
10. Щодо організації дистанційного навчання в закладах загальної середньої освіти під час карантину. URL: <https://cutt.ly/dyB9CuF> (дата звернення: 10.06.20).
11. Lytvynova S., Melnyk O. Professional Development of Teachers Using Cloud Services During Non-formal Education. *Proc. of 1st Workshop 3L-Person'2016* (Kyiv, Ukraine, June 21–24, 2016). 2016. Pp. 648–655. URL: http://ceur-ws.org/Vol-1614/paper_51.pdf (дата звернення: 30.05.20).
12. Yuzyk O.P., Bilanych H.P. Application of the special course on the methodology of the use of application software in the process of study of musical art in the system of postgraduate pedagogical education as a way to the professional advancement of modern teacher. *Young Scientist*. 2017. No. 11 (51). November. Pp. 478–482.